

Niech żyje rząd robotniczy i włościański!

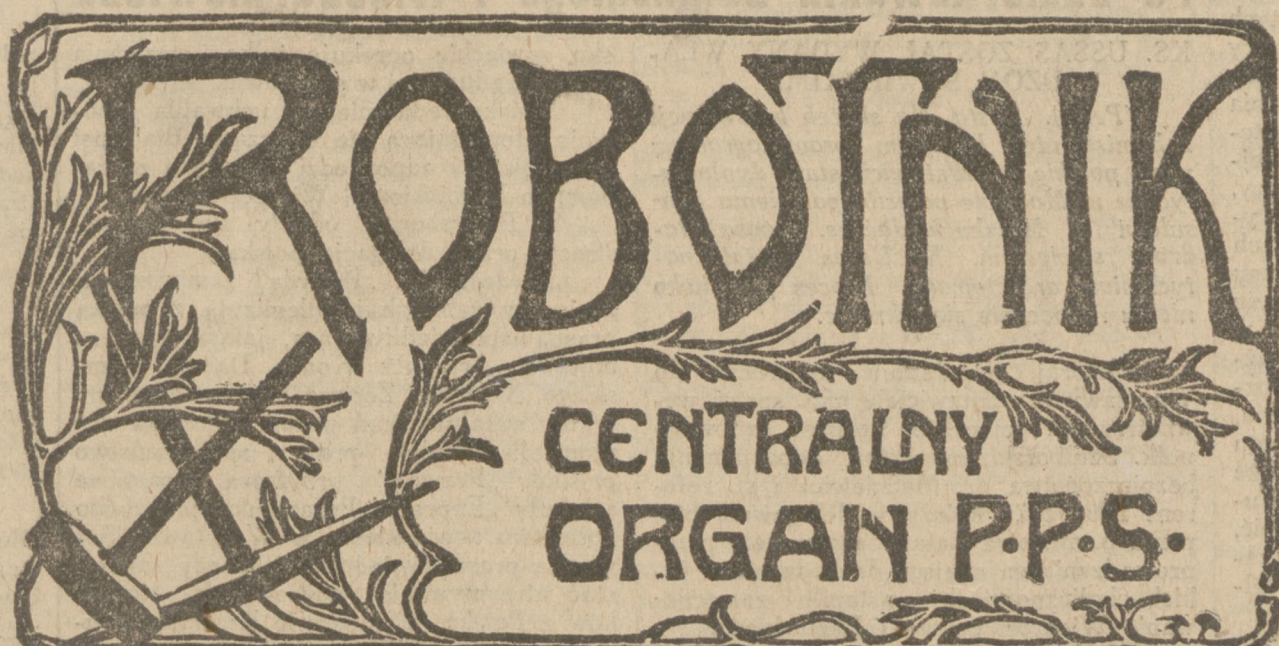
Warunki prenumeraty:

w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie Zł. 4.— bez odnośnienia „ 3.50 na prowincji miesięczn. „ 4.— Zagranicą „ 6.— Za zmianę adresu 10 groszy

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 — 2 po poł. Za zwrot rękopisów redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy. Kasa czynna od 11 do 2. Rachunki płatne w środy.

elef. Redakcji 176-70. Admin. 120-13

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia w tekście (przed kron.) 25 groszy nekrologi 10 „ zwyczajne 15 „ drobne za jeden wyraz 10 „ Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetra

Dla poszukujących pracy 50% rabatu. Ogłoszenia w niedzielę i o 25% drożej. Fantazyjne i tabele (bilanse) 50% ..

Ogłoszenia przyjęte po zamknięciu Administracji o 10% drożej.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redakcja i Admin. Warecka 7. Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

Numer pojedynczy 15 groszy

Od wydawnictwa.

Od 1-go kwietnia r. b. wszyscy prenumeratorzy miejscowi za okazaniem kwitu z prenumeraty otrzymywać będą bezpłatnie Kalendarz Robotniczy P.P.S. na rok 1925 albo Księgę Pamiątkową P.P.S. Zamiejscowi prenumeratorzy—to samo, za uprzednim nadaniem 60 groszy (w markach pocztowych) na przesyłkę.

Wniosek rozwiązania Sejmu

Największe zainteresowanie budził w Sejmie wniosek „Wyzwolenia“, porażający się rozwiązaniu Sejmu. Wniosek ten orzekł, że Sejm ma być rozwiązany 15-go września, nowe zaś wybory mają się odbyć 15-go grudnia. Zrozumiała jest doniosłość takiego wniosku i zainteresowanie, a nawet podniecenie, jakie musiał wywołać.

Sprawa jest bardzo poważna i zrozumiale jest, że demokracja winna dążyć do przyspieszenia wyborów, aby powołać nowy Sejm i położyć kres reakcyjnym kno-waniom, ułatwionym przez skład Sejmu i jego stan chaotyczny.

Jakżeż jednak „Wyzwolenie“ sprawę tej doniosłości potraktowało? Przede-wszystkiem, zamienną jest rzeczą, że wcale w tej sprawie nie porozumiano się z innymi stronnictwami lewicy. Tymczasem nietylko już znaczenie wniosku, ale i ten fakt, że do jego przeprowadzenia potrzeba większości, a nie tylko większości, bo 2/3, w przy obecności połowy liczby posłów — wprost nakazywały zwrócić się do innych stronnictw i wspólnie obmyśleć taktykę postępowania i sformułowania wniosku.

„Wyzwolenie“ wołało jednak wystąpić się nagle improwizacją. Nie wchodzący w trybony takiego postępowania. Ale musiano nazwę zrobić wrażenie szukania w tym wniosku ucieczki przed kłopotami wewnątrz klubu. „Wyzwolenie“ przechodzi kryzys wewnętrzny, szereg posłów i senatorów występuje z klubu „Wyzwolenia“ lub grozi wystąpieniem. W tych warunkach uderza sprzeczność między żądaniem rozwiązania Sejmu a wewnętrznym osłabieniem „Wyzwolenia“. Czyżby to było naśladowanie polityki Państwa, które odwraca uwagę od swoich kłopotów wewnętrznych, prowadząc wojowniczą politykę nazewną?

Mniejsza jednak o to, chociaż prawicy dawało to dobry cel do zatrutych pocisków. „Wyzwolenie“ wystąpiło z „samodzielną“ inicjatywą. I snąc, aby „samodzielność“ tę podkreślić, p. Putek — po przyjęciu przez Sejm nagłośnić i natychmiastowej dyskusji nad wnioskiem — wystąpił z wnioskiem formalnym, aby dyskusji poświęcić i od razu głosować.

Był to ze strony „Wyzwolenia“ bezprzykładowy błąd parlamentarny. Czy „Wyzwolenie“ bało się dyskusji? Czy chciało uniemożliwić zgłoszenie innych wniosków w tej sprawie? Czy chciało czempredziej pozbyć się swego wniosku w Sejmie, aby efekt jego wyzyskiwać nazewną? To niezrozumiale postępowanie świadczy, jak mało „Wyzwolenie“ całą sprawę przemyślało.

A jakąż była formuła „Wyzwolenia“? Sejm będzie rozwiązany — podczas gdy w rzeczywistości chodzić może tylko o to, że Sejm sam się ma rozwiązać. Błąd stylistyczny—powiecie? Zapewne, ale za tym błędem stylistycznym kryje się błąd nierozumienia czy lekceważenia przepisów w tej sprawie Konstytucji.

A dalej — wyznacza się termin roz-

wiązania Sejmu, o 5 i pół mies. oddalony od wniosku o rozwiązanie!! Wyznacza się termin wyborów, najnieodgodniejszy właśnie dla Demokracji — połowę grudnia!!

Konstytucja nie mówi, że uchwała Sejmu o rozwiązaniu się może być wykonana natychmiast. To prawda. Ale to wypływa z logiki życia parlamentarnego, to jest ściśle związane z pojęciem rozwiązania Sejmu. Żąda się rozwiązania Sejmu dlatego, że

Przemówienie tow. Żuławskiego.

BEZ DYSKUSJI?

Wysoki Sejmie! Pierwszy raz jesteśmy świadkami tego rodzaju wypadku, że inicjatorzy wniosku starają się o to, by wniosek ten usunąć z pod dyskusji! (Głos: I to jest poważne traktowanie). Pierwszy raz jesteśmy świadkami faktu, że wnioskodawcy usuwają się od obowiązku zabrania głosu. (P. Dębski: Bo nie mają argumentów, komedia) celem umotywowania meritum postawionego wniosku. Już sam ten fakt mógłby świadczyć o pewnej nieszczerości, która się kryje... (Okłaski w centrum. P. Wyrzykowski: Zróbcie większość rządową). Panowie krzyczycie, nie dając mi dokończyć zdania. Proszę panów, jak powiedziałem, już sam ten fakt mógłby świadczyć o nieszczerości podobnego postępowania, gdyby nie to, że mamy za sobą długotrwałą walkę własnego stronnictwa „Wyzwolenie“ o rozwiązanie Sejmu. Przypuszczam więc i chcę wierzyć, że te ostatnie incydenty były dowodem nie nieszczerości postępowania, lecz jedynie błędnej taktyki, którą chciano zastosować przy dyskusji nad tą niesłychanie doniosłą kwestją.

CO RÓŻNE STRONNICTWA MÓWIŁY WYBORCOM A CO ROBIA W SEJMIE.

Zwróć uwagę (p. Rudziński: mamy dość waszej mądrości), że byliśmy jedni z pierwszych w tym Sejmie, którzy z trybuny podnieśli hasło rozwiązania Sejmu. Przy dyskusji budżetowej w ub. roku imieniem klubu naszego wskazywałem, że ogromna część winy, za obecne stosunki w Państwie leży właśnie w składzie obecnego Sejmu.

Proszę Panów, pamiętamy, że przy ostatnich wyborach różne stronnictwa szły do wyborów pod zupełnie innymi hasłami, ugrupowani inaczej, aniżeli to w tej chwili. Stronnictwa chłopskie środka szły do wyborów z hasłem walki z reakcją. Pamiętamy te wielkie afisze stronnictwa Piasta, w których nawoływano: „Za wszystkimi głosujcie, tylko precz z 8“. Ta ogromna liczba głosów, którą otrzymało stronnictwo Piasta, to były głosy ludności, która się oświadczała przeciw real i za postępowem (głos w centrum: zredukuj an te głosy). Te głosy tu zmieniono, wola ludności została wypaczona, Sejm przestał być

on nie odpowiada swoim zadaniom i woli wyborców. Ależ w takim razie dlaczego ma jeszcze istnieć 5 i pół mies.? A dalej — przecież w ciągu tak długiego czasu uchwała o rozwiązaniu, gdyby zapadła, mogłaby być znowu zmieniona lub zniesiona. Samo „Wyzwolenie“ mogłoby przecież raz jeszcze wrócić do sprawy i postawić nowy wniosek o przyspieszenie rozwiązania.

Nieobmyślana taktyka „Wyzwolenia“ była ciężkim ciosem dla demokracji. W tych warunkach uratował powagę sprawy wniosek P. P. S.

„Wyzwolenie“ nie porozumiało się z Z. PPS. i innymi stronnictwami co do terminu zgłoszenia wniosku o rozwiązanie. Samo ten termin wybrało. Wobec tego Z. PPS., który w pełni potrzebę rozwiązania tego Sejmu uznaje, uważał za konieczne sprawę postawić zgodnie z logiką i w sposób polityczny dojrzały. Uchwała o rozwiązaniu jest rzeczywistym rozwiązaniem Sejmu!

Wniosek nasz upadł. Ale po pierwsze, raz na zawsze ustalił on, w jaki sposób sprawa rozwiązania Sejmu ma być traktowana. Powtóre, dzięki umiejętnemu postawieniu sprawy w naszym wniosku i w przemówieniu tow. Żuławskiego, demokracja ma oręż w walce z prawicą i reakcyjnym kursem polityki, podczas, gdy taktyka „Wyzwolenia“ osłabiła tylko demokrację na gruncie sejmowym i pozasejmowym.

jej prawdziwym odbiciem. Ludność bowiem w większości swej oświadczyła się za postępowem, za rozwojem demokracji, tu tę wolę spazono.

RZĄD CHJENO - PIASTA I JEGO SRO. MOTNY UPADEK.

W sztuczny sposób stworzono większość dla utworzenia nowego reakcyjnego Rządu. Ten Rząd reakcyjny oparty na sfałszowanej większości nie odpowiadającej faktycznemu ugrupowaniu wyborców padł pod wolą ludu. Ta sztuczna większość rozspala się w proch. (P. Stroński: Nie pod wolą ludu, ale pod wolą Bryła. Wesółwość). Ja tak prosto nie rozstrzygam tych stosunków, ażeby sądzić, że o losach Państwa decydować mógł p. Bryl. (Wesołość).

RZĄD POZAPARLAMENTARNY.

Większość padła dlatego, iż była sztuczna, iż nie odpowiadała tym ugrupowaniom, na jakie się lud w Polsce dzieli. Po obaleniu Rządu Witosa, ten Sejm nie był jednak już w stanie stworzyć nowej większości. Sejm okazał się niezdolny do sprawowania rządów, do wyłonienia z siebie Rządu, któryby w tym krytycznym dla Państwa momencie mógł skutecznie prowadzić politykę sanacyjną, czy to stosunków politycznych, czy społecznych i ekonomicznych. Od długich miesięcy jesteśmy świadkami tego stanu rzeczy, nienaturalnego i nie demokratycznego, że w Sejmie tym rządzeni jesteśmy przez Rząd nie z pośród nas wyłoniony, przez Rząd nieparlamentarny, Rząd od nas w ogromnej mierze niezależny, przez Rząd, który często w jaskrawym sposób wyraża swoje lekceważenie wobec parlamentu. Jak Sejm wobec tego Rządu nie z siebie wyłonionego zrezygnował ze swoich praw, najlepszym dowodem było dwukrotnie uchwalenie pełnomocnictw, w których Sejm zrzekał się swoich kardynalnych praw ustawodawczych. Przerzucił je na Rząd, nie miał odwagi spełnić tej roli, do której przez ludność został powołany. Widzieliśmy fakt, że ten Rząd w ostatnim dniu istnienia pełnomocnictw, dnia 31 grudnia, wydał cały szereg rozporządzeń, regulujących stosunki państwowe na długie, długie lata, jakkolwiek ustawa o pełnomocnictwach w par. 2 mówi wyraźnie, że roz-

W dzisiejszym numerze:

- SEJM OBRADOWAŁ DO PÓZNEJ NOCY. WNIOSEK ROZWIĄZANIA SEJMU. BŁĘDY „WYZWOLENIA“.
- WNIOSEK Z. P. P. S. ODRZUCONY 194 GŁ. PRZECIWKO 141. WNIOSEK „WYZWOLENIA“ — 228 GŁ. PRZECIWKO 99.
- USTAWA BUDOWLANA, OPARTA NA PROJEKCIE Z. P. P. S., PRZYJĘTA W W DRUGIM CZYTANIU.
- MANIFESTACJE ANTYPOLSKIE W MOSKWIE. Ks. USSAS WYDANY SOWIETOM.
- CZWARTY DZIEŃ STRAJKU ROB. ROLNYCH, W KARTUŻACH OBSZARNICY STRZELAJĄ DO ROBOTNIKÓW! PRZED WYBORAMI DO RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU.
- ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH PRAC. UMYŚLOWYCH.
- HANDEL ŻYWYM TOWAREM CHADECY I ENDECY ZNOWU ODESŁALI DO KOMISJI.
- KOSZTY UTRZYMANIA W WARSZAWIE WZROSŁY W MARCU O 0.67%.
- ODCINEK: TOM. ARCISZEWSKI, WSPOMNIENIA Z ORG. BOJOWEJ. (Dokończenie).

porządzenia, wydane na podstawie tej ustawy, mają być wykonane po dzień 31 grudnia. Sejm mimo to milczał, przyjął do wiadomości te wszystkie rozporządzenia, wydane, moim zdaniem, bezprawnie i nielegalnie.

KNOWANIA REAKCYJNE.

Proszę Panów, w takich warunkach, kiedy za ten Rząd nikt w tym Sejmie nie brał i nie bierze odpowiedzialności, widzimy codziennie, jak wylaniają się coraz to nowe problemy, których Rząd, nie oparty na większości tej Izby, nie jest w stanie rozwiązać. Raz po raz ze strony tej Izby pojawiają się zamachy na najbardziej kardynalne prawa ludu, raz po raz jesteśmy świadkami, jak z pośród tej Izby wylaniają się wnioski, zdążające do odebrania wszystkich tych praw, które zdobyła sobie klasa robotnicza w ostatnim pięcioleciu. Niedosąd na tem, obecnie stronnictwa prawicowe, czując, że nie idą zgodnie z wolą ludu, zaczynają knuć plany stosowania nie swej polityki do woli ludu, ale stosowania woli ludu do swej polityki. Zaczyna się dążyć do sfalszowania prawa wyborczego, zaczyna się mówić o tem, ażeby zmienić Konstytucję, która gwarantuje równe, bezpośrednie, proporcjonalne prawo wyborcze, chce się zmienić to, co jest podstawą unas demokracji.

NIE MOŻNA UCHWAŁAĆ 2-go KWIECZNIA, ŻE SEJM MA BYĆ ROZWIĄZANY 15-go WRZEŚNIA.

Proszę Panów! W takich warunkach musimy stwierdzić, że ten Sejm nie dorósł do spełnienia swojego zadania. Mimo to jednak, uważam, że sprawa nie może być załatwiona tak, jak stawiają to Panowie z klubu „Wyzwolenia“. (Głos: Dlaczego?). Proszę Panów! Nie mogę wszystkiego powiedzieć odrzu. Panowie postawili sprawę jako nagłą, cała Izba uważa tę sprawę za nagłą. Ta sprawa nie może być traktowana inaczej. Ona jest nagłą i bezzwłocznie winna też być rozstrzygnięta. Nie pojmuję jednak tego rodzaju nagłości, żeby ktoś w dniu 2-go kwietnia mógł twierdzić, że nagle będzie rozwiązanie Sejmu dn. 15 września. (Przerwywania). Jeżeli rozwiązanie Sejmu 15-go września jest nagłe, to o tem trzeba mówić dnia 14, 13 lub 12 września, ale sprawa nagła, która ma być załatwiona za szereg długich miesięcy?... Tego rodzaju nagłości myznać nie możemy. Jeżeli sprawa jest na-

